

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

موضوع: اعداد صلاة/نوافل

در بحث نماز وتیره که یکی از نوافل می باشد اخبار خیلی مختلف است لذا بر ما لازم است تا بدانیم چگونه تعارض بین اخبار را رفع و آنها را توجیه کنیم "أنتم أفقه الناس إذا عرفتم معاني كلامنا".

همانطور که در اصول خواندیم تعارض بین اخبار دو نوع است؛ اول تعارضی که مربوط دلالت الفاظ است که در اینجا باید جمع دلالتی کرد یعنی باید ببینیم اهل عرف با آن فهم عرفی خودشان چگونه اخبار را جمع و توجیه می کنند که این خیلی وسیع می باشد، دوم اینکه ظاهرا از نظر دلالت تناقض و تضاد دارند و اهل عرف نیز متحیر می مانند مثل اینکه زراره از امام صادق علیه السلام می پرسد : "قال ؛ سألت أبا جعفر ، عليه السلام ، فقلت : جعلت فداك ! يأتي عنكم الخبران و الحديثان المتعارضان فبأيهما آخذ ؟ فقال عليه السلام : يا زرارة ! خذ بما اشتهر بين أصحابك ودع الشاذ النادر، فقلت : يا سيدي ! إنهما معا مشهوران مأثوران عنكم، فقال : خذ بمأم يقول أعدلهما عندك و أوثقهما في نفسك، فقلت : إنهما معا عدلان مرضيان موثقان ، فقال : أنظر ما وافق منهما العامة فاتركه و خذ بما خالف ، فإن الحق فيما خالفهم، قلت : ربما كان موافقين لهم أو مخالفين : فكيف أصنع ؟ قال : إذن فخذ بما فيه

الحائطة لدينك و اترك الاخر، قلت : فإنهما معا موافقان للاحتياط أو مخالفان له ، فكيف أصنع ؟ فقال : إذن فتخير أحدهما و تأخذ به ودع الاخر" ، در بحث وتیره نیز اخبار مختلف هستند و امروز این اختلاف اخبار را عرض خواهیم کرد.

دسته اول که اخبار ۱ و ۲ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۱۶ از باب ۲۹ از ابواب اعداد الفرائض و نوافلها هستند دلالت دارند بر اینکه نماز وتیره حتما خوانده شود و تا وقتی که خوانده نشده شخص نحواید یعنی خیلی تاکید بر خواندن شده و علت این مطلب در خبر ۳ از همین باب ۲۹ اینطور ذکر شده که "لأن الركعتين ليستا من الخمسين و إنما هي زيادة في الخمس تطوعا لیتم بهما" یعنی ولو اینکه بعد از نماز عشاء است ولی جزء نوافل نیست.

دسته دوم اخباری هستند که دلالت دارند بر اینکه دو رکعت وتیره را ایستاده نیز می توان خواند، خبر ۹ و ۱۶ از باب ۱۳ از ابواب اعداد الفرائض و نوافلها بر این مطلب دلالت دارند.

دسته سوم اخباری هستند که دلالت دارند بر اینکه پیغمبر صلی الله علیه و آله نماز وتیره را نمی خوانده و علتش هم اینطور ذکر شده که پیغمبر یقین داشته که زنده می ماند و برای نماز وتر بیدار می شود به عبارت دیگر نماز وتیره در واقع جایگزین نماز وتر می شود یعنی وتیره را می خوانیم که اگر خواب ماندیم و نماز وتر را نخواندیم این جاگزین آن بشود، خبر ۸ از باب ۲۹ از ابواب اعداد الفرائض و نوافلها بر این مطلب دلالت دارد.

دسته چهارم اخباری هستند که دلالت دارند بر اینکه پیغمبر صلی الله علیه و آله نماز وتیره را می خوانده، خبر ۴ و ۹ از باب ۱۳ از ابواب اعداد الفرائض و نوافلها بر این مطلب دلالت دارند و خبر ۶ از باب ۷ از ابواب نافله شهر رمضان که در صفحه ۱۸۲ از جلد ۵ وسائل ۲۰ جلدی واقع شده نیز دلالت دارد بر اینکه حضرت نماز وتیره را می خوانده.

دسته پنجم اخباری هستند که دلالت دارند بر اینکه پیغمبر صلی الله علیه و آله نماز وتیره را نمی خوانده، خبر ۱۵ از باب ۱۳ از ابواب اعداد الفرائض و نوافلها بر این مطلب دلالت دارد و همچنین خبر ۲۴ از همین باب ۱۳ نیز بر این مطلب دلالت دارد که حضرت رضا عیله السلام در سفر خراسان تمام نوافل را خواند ولی نماز وتیره را نخواند و همچنین خبر ۱ و ۴ از باب ۴۳ از ابواب مواقیت صفحه ۱۸۰ از جلد ۳ وسائل ۲۰ جلدی نیز دلالت دارند بر اینکه رسول الله علیه و آله نماز عشاء را می خواند و می خوابید یعنی نماز وتیره را نمی خواند.

خب و اما این پنج دسته از اخبار باید توجیه شوند و فقهاء ما نیز همین کار را کرده اند که بماند برای روز شنبه إن شاء الله تعالی... .

والحمد لله رب العالمین و صلی الله علی

محمد و آله الطاهیرین